

billede af Folket. Jeg kan imidlertid ikke se rettere, end at dette kun kan naas ved at indføre Forholdstalsvalgmaaden. Saa vidt jeg har kunnet spore af Forhandlingerne, er der imidlertid ikke Stemning for at gaa til større Samlinger af Kredse, idet man lægger Vægt paa Bevarelse af Enmands Kredse. Dette kan imidlertid meget vel forenes med Forholdstalsvalgmaaden. Ved den skriftlige Afstemning bliver der sat et Mærke paa Stemmeseddelen ved den Kandidats Navn, som Vælgeren vil give sin Stemme. Dersom der nu tillige paa Stemmeseddelen blev anført det Parti, som Vælgeren vil støtte, kunde man optælle ikke blot alle de afgivne gyldige Stemmesedler, men ogsaa hvor mange af disse der er faldet til Gunst for Socialdemokrater, Radikale og de øvrige forskellige Partier, som før Valget havde anmeldt sig som saadanne til Valgstyrelserne. Herefter vilde det være let at opgøre, hvor mange Folketingsmænd hvert Parti ifølge sit Vælgertal havde Ret til at sætte ind i Rigsdagen, og hvor mange der burde regnes til Politikerne udenfor Partierne. Til Valg ifølge denne Ordning vil der ikke medgaa længere Tid end efter den nuværende, og ingen Stemme vilde blive spildt, idet hver paa et Parti afgiven Stemme vil komme Partiet til gode til Forøgelse af dets Antal af Folketingsmænd. Dersom der i en Kreds af Hensyn til dens lokale Interesser er stor Stemning for en Kandidat, vil der ogsaa være stor Sandsynlighed for, at hans Valg vil blive gennemført, navnlig naar Kredsenes Størrelse bliver omtrent den samme overalt. Naar derimod Stemmerne i en Kreds ere stærkt spredte, maa Kredsenes Vælgere nøjes med den Støtte, som deres Partier faa ved Stemmeafgivningen, selv om det ikke bliver en Mand fra deres egen Kreds, der bliver valgt. Eksempelvis skal det anbefales, at medens Socialdemokraterne ved sidste Valg satte 24 Medlemmer ind i Folketinget, vilde der efter de foreliggende Oplysninger være kommet 34 Mandater til Socialdemokraterne, dersom Valget var foregaaet efter den Ordning, som jeg anbefaler. I Overensstemmelse med forskellige foregaaende Talere mener ogsaa jeg, at man ved en ny Valgordning maatte kunne nøjes med Afstemning indenfor Kommunerne.

Imod en saadan Anvendelse af Forholdstalsvalgmaaden kan gøres den Indvending, at den strider mod Grundlovens § 32, der bestemmer, at hver Valgkreds vælger en blandt dem, der have stillet sig

til Valg. Men samme § 32 bestemmer ogsaa, at Antallet af Folketingets Medlemmer omtrent skal være efter Forholdet 1 til 16,000 Indbyggere. Denne Bestemmelse i Grundloven har man imidlertid sat sig ud over, da man vedtog den nu gældende midlertidige Valglov uden at foretage nogen Grundlovsforandring; og da dette formentlig er sket, idet man fra alle Sider har ment, at det er i Overensstemmelse med Grundlovens Aand, maatte det samme vel ogsaa kunne ske i nærværende Tilfælde, dersom man var enig om at anse den omhandlede Ordning for tidssvarende.

Jeg har ønsket at fremsætte disse Bemærkninger, idet jeg angaaende disse Spørgsmaal kun taler paa mine egne Vegne, da jeg her indtager et noget andet Standpunkt end de Mænd, der i øvrigt høre til samme Gruppe som jeg.

Mølgaard-Nielsen: Der er et Forhold vedrørende min Valgkreds, som jeg føler mig tilskyndet til at drage frem under denne Behandling. Da vi i 1894 forhandlede om den nugældende Valgkredsordning her i Tinget, fik jeg et Par af Udvalgets Medlemmer til at stille et Ændringsforslag, gaaende ud paa, at et Sogn i den yderste Del af Holstebro Kreds mod Øst skulde tages fra denne Kreds og lægges over til Herning Kreds. Den daværende Minister anførte to Grunde, hvorfor han ikke kunde billige denne Ordning. Den ene lød paa, at han skulde tage meget fejl, dersom ikke det paagældende Sogn, Grove Sogn, var tidligere Dele saavel af Haderup som af Ørre Sogne, og deri laa der efter hans Mening en Begrundelse for, at man ikke kunde lægge dette Sogn ind under en anden Kreds. Dette er nu aldeles ikke Tilfældet, saa at det Argument lige saa lidt nu som den Gang kan betyde noget i saa Henseende. Grove Sogn er udelukkende udskilt af det store Haderup Sogn. Den anden Grund var den, at ved den paatænkte Omlægning vilde Herning Kreds blive den største i Ringkøbing Amt. Nok er det, Ændringsforslaget blev ikke vedtaget, idet kun 47 Medlemmer stemte for, og 55 imod. Jeg oplyste den Gang, at de paagældende Beboere have indtil 5½ Mil til Valgstedet, og det til Dels ad meget daarlige Veje, der især ved Vintertid ere næsten ufarbare, hvorimod der kun er ca. 2½ Mil til Herning, og dertil er der gode Veje. Nu er der siden den Tid sket det, at Egnen derovre har faaet Baner. Vi have faaet 2 Baner ovre